

Bài giảng 10

Phân biệt giá trong kinh doanh

Nội dung

- Phân biệt giá cấp một,
- Phân biệt giá cấp hai,
- Phân biệt giá cấp ba,
- Phân biệt giá theo thời điểm và định giá lúc cao điểm.

Phân biệt giá là gì?

Phân biệt giá là việc bán một hàng hóa với những mức giá khác nhau cho:

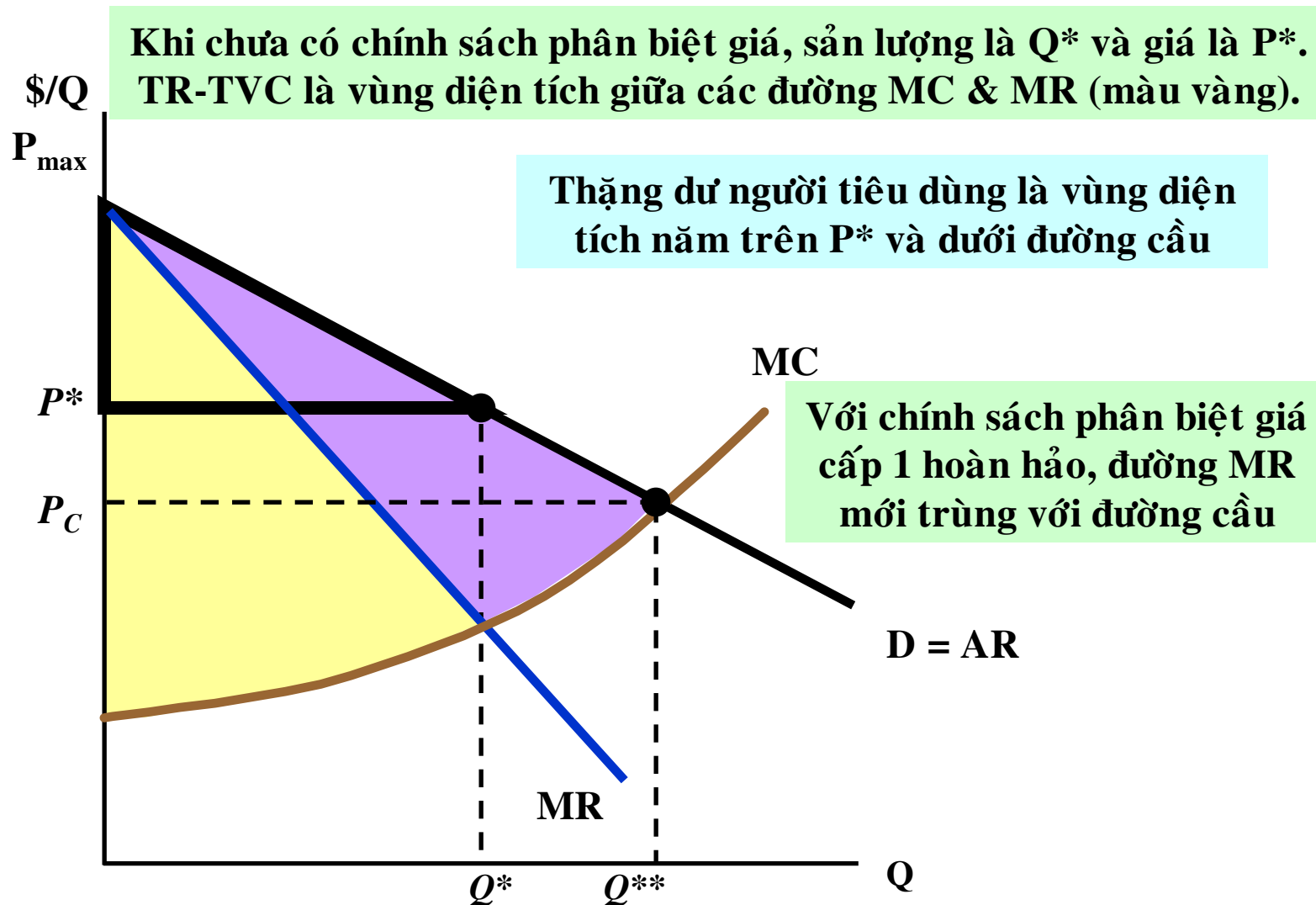
- những người tiêu dùng khác nhau (cấp 1)
- những nhóm người tiêu dùng khác nhau (cấp 3)
- những khối lượng tiêu dùng khác nhau (cấp 2)
- những thời điểm tiêu dùng khác nhau.

Phân biệt giá cấp một hoàn hảo

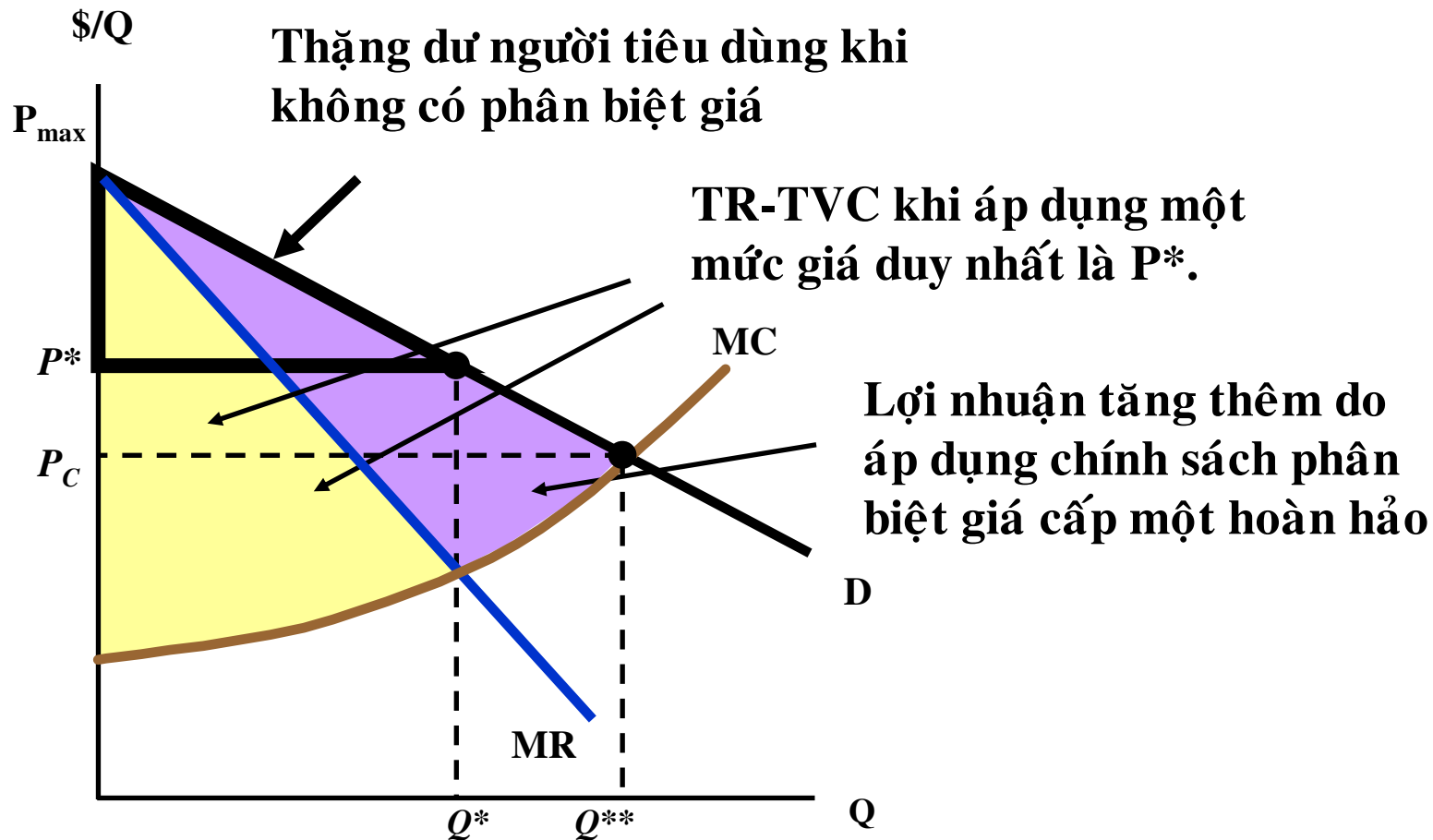

Phân biệt giá cấp 1 hoàn hảo là bán hàng với những mức giá khác nhau theo đúng bằng mức sẵn lòng chi trả của mỗi khách hàng.

Lợi nhuận gia tăng từ phân biệt giá cấp một

Lợi nhuận gia tăng từ phân biệt giá cấp một

Phân biệt giá cấp một hoàn hảo

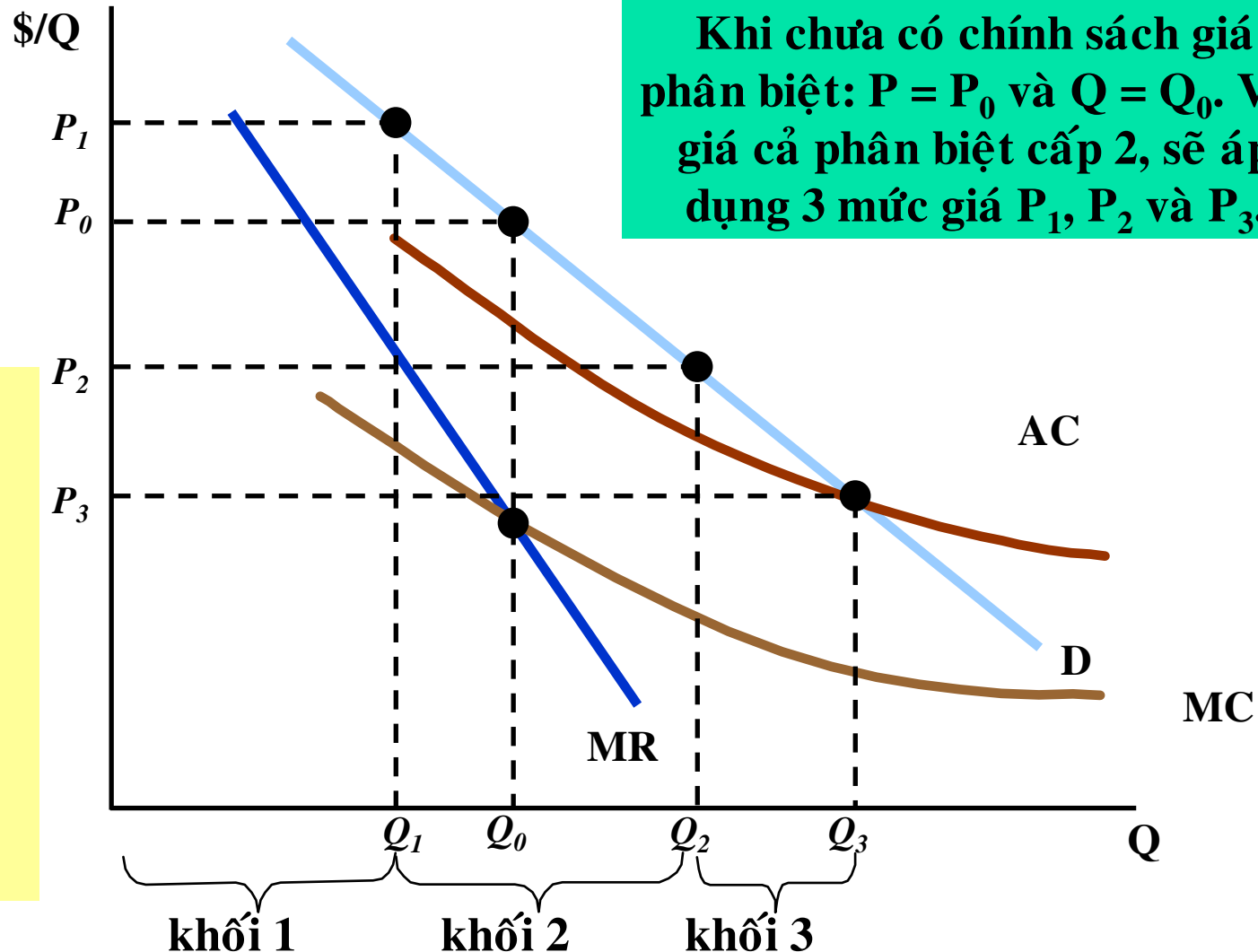

- Mô hình này chủ yếu chứng minh lợi nhuận sẽ gia tăng khi áp dụng chính sách phân biệt giá ở một mức độ nào đó.
- Ví dụ về phân biệt giá không hoàn hảo là người bán có khả năng phân khúc thị trường và đưa ra các mức giá khác nhau cho cùng một loại sản phẩm:
  - Luật sư, bác sỹ, kế toán viên
  - Đại lý bán xe ô tô

Phân biệt giá cấp hai

Phân biệt giá cấp 2 là việc định giá phân biệt theo số lượng hàng tiêu thụ

Khi chưa có chính sách giá phân biệt: $P = P_0$ và $Q = Q_0$. Với giá cả phân biệt cấp 2, sẽ áp dụng 3 mức giá P_1 , P_2 và P_3 .

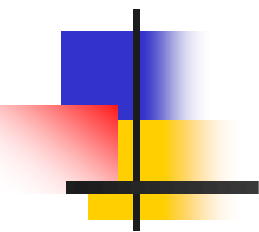

Tính kinh tế
theo quy mô
cho phép:
Tăng thặng
dư người tiêu
dùng
Lợi nhuận
doanh nghiệp
nhiều hơn

Giá bán lẻ điện sinh hoạt

(áp dụng từ 09/11/2023, chưa có VAT)

Giá bán lẻ điện sinh hoạt	Mức giá (đ/kwh)
Bậc 1: Cho kwh từ 0 - 50	1.806
Bậc 2: Cho kwh từ 51 - 100	1.866
Bậc 3: Cho kwh từ 101 - 200	2.167
Bậc 4: Cho kwh từ 201 - 300	2.729
Bậc 5: Cho kwh từ 301 - 400	3.050
Bậc 6: Cho kwh từ 401 trở lên	3.151

Giá bán nước sinh hoạt tại TP.HCM

Định mức sử dụng nước	Đơn giá (đồng/m ³)			
	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021	Năm 2022
a) Đến 4m ³ /người/tháng				
- Hộ dân cư:	5.600	6.000	6.300	6.700
- <i>Riêng hộ nghèo và cận nghèo:</i>	5.300	5.600	6.000	6.300
b) Từ 4m ³ đến 6m ³ /người/tháng	10.800	11.500	12.100	12.900
c) Trên 6m ³ /người/tháng	12.100	12.800	13.600	14.400

Phân biệt giá cấp ba

- Điều kiện áp dụng phân biệt cấp ba
  - 1) Công ty phải có sức mạnh thị trường.
  - 2) Có những nhóm khách hàng khác nhau có mức sẵn lòng chi trả khác nhau (độ co giãn của cầu theo giá khác nhau).
  - 3) Công ty phải có căn cứ để phân biệt những nhóm khách hàng.
  - 4) Ngăn chặn được sự mua đi bán lại

Phân biệt giá cấp ba

$$C(Q_T) = \text{tổng chi phí}; Q_T = Q_1 + Q_2$$
$$\text{Lợi nhuận } \pi = P_1 Q_1 + P_2 Q_2 - C(Q_T)$$

Đặt phần gia tăng π của nhóm 1 = 0

$$\frac{\Delta \pi}{\Delta Q_1} = \frac{\Delta(P_1 Q_1)}{\Delta Q_1} - \frac{\Delta C(Q_T)}{\Delta Q_1} = 0$$

$$\Rightarrow MR_1 = MC$$

Tương tự: $\Rightarrow MR_2 = MC$

Lợi nhuận tối đa khi: $MR_1(Q_1) = MR_2(Q_2) = MC(Q_T)$

Phân biệt giá cấp ba

- Xác định các mức giá tương đối

$$\text{Ta có : } MR = P(1 + 1/E_d)$$

$$\text{Do đó : } MR_1 = P_1(1 + 1/E_1) = MR_2 = P_2(1 + 1/E_2)$$

$$\text{Và : } \frac{P_1}{P_2} = \frac{(1 + 1/E_2)}{(1 + 1/E_1)}$$

- Định giá **cao hơn** cho nhóm khách hàng có độ co giãn của cầu **thấp hơn**

Phân biệt giá cấp ba

■ Ví dụ: $E_1 = -2$ & $E_2 = -4$

$$\frac{P_1}{P_2} = \frac{(1 - 1/4)}{(1 - 1/2)} = (3/4)/(1/2) = 1.5$$

P_1 nên gấp 1,5 lần P_2

Phân biệt giá cấp 2 và cấp 3 (giá nước máy năm 2023 tại TP.HCM)

ĐỐI TƯỢNG SỬ DỤNG NƯỚC	ĐƠN GIÁ (đ/m ³)	THUẾ (5%)	DV THOÁT NƯỚC & XỬ LÝ NƯỚC THẢI		TỔNG TIỀN
			GIÁ 20%	THUẾ 10%	
Đối tượng sinh hoạt					
Đến 4 m ³ /người/tháng					
Hộ dân cư	6.700	335	1.340	134	8.509
Hộ nghèo/cận nghèo	6.300	315	1.260	126	8.001
Từ 4 m ³ đến 6 m ³ /người/tháng	12.900	645	2.580	258	16.383
Trên 6 m ³ /người/tháng	14.400	720	2.880	288	18.288
Cơ quan hành chính sự nghiệp	13.000	650	2.600	260	16.510
Đơn vị sản xuất	12.100	605	2.420	242	15.367
Kinh doanh dịch vụ	21.300	1.065	4.260	426	27.051

Kinh tế học về phiếu mua hàng và khấu trừ giá

Giá cả phân biệt

- Những người tiêu dùng có độ co giãn của cầu theo giá **cao** thường có xu hướng sử dụng phiếu mua hàng giảm giá/phiếu khấu trừ giá **nhiều hơn** so với người có độ giãn của cầu theo giá **thấp**.
  - ✓ Thẻ thành viên (quán ăn, siêu thị....)
  - ✓ Phát hành voucher

Kinh tế học về phiếu mua hàng và khấu trừ giá

■ Ví dụ

- P_2 tính cho người có sử dụng phiếu giảm giá ($E_2 = -4$)
- P_1 tính cho người không sử dụng phiếu giảm giá ($E_1 = -2$)

Sử dụng:

$$\frac{P_1}{P_2} = \frac{(1 + 1/E_2)}{(1 + 1/E_1)}$$

Giá của người không sử dụng nên cao gấp 1,5 lần người có sử dụng phiếu giảm giá

- *Hoặc*, nếu sản phẩm thông thường được bán với giá 15 ngàn, thì phiếu giảm giá nên có giá trị là 5 ngàn.

Phân biệt giá theo thời điểm

- Phân khúc thị trường theo thời gian

Trong giai đoạn đầu, công ty đưa sản phẩm ra thị trường số lượng ít để phục vụ cho nhóm khách hàng có mức sẵn lòng chi trả cao, độ co giãn của cầu theo giá thấp.

- Sách mới, bìa cứng
- Phim mới
- Máy vi tính thế hệ mới

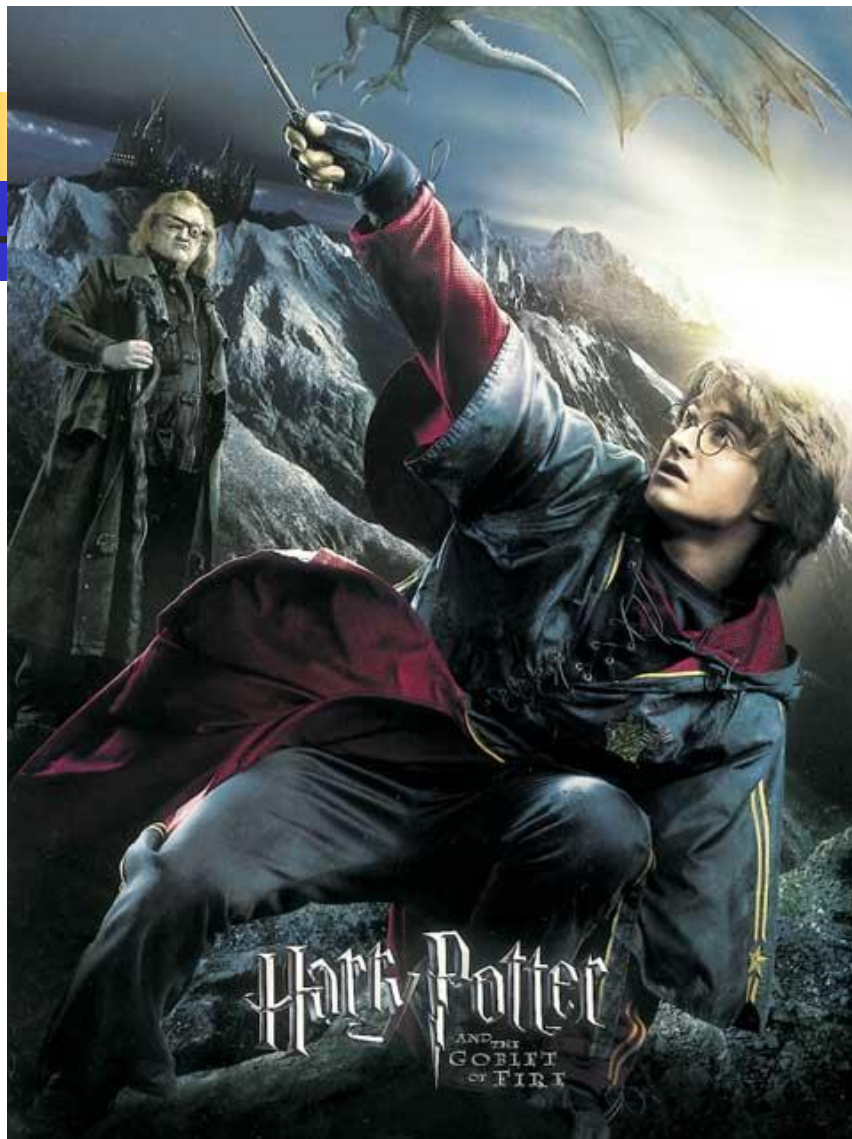
Phân biệt giá theo thời điểm

- Phân khúc thị trường theo thời gian

Một khi thị trường này đã đạt lợi nhuận tối đa, doanh nghiệp sẽ hạ giá nhằm thu hút nhóm khách hàng đại chúng có độ co giãn của cầu theo giá cao

- Các cuốn sách bìa mềm
- Các phim qua đợt
- Chiết khấu máy vi tính

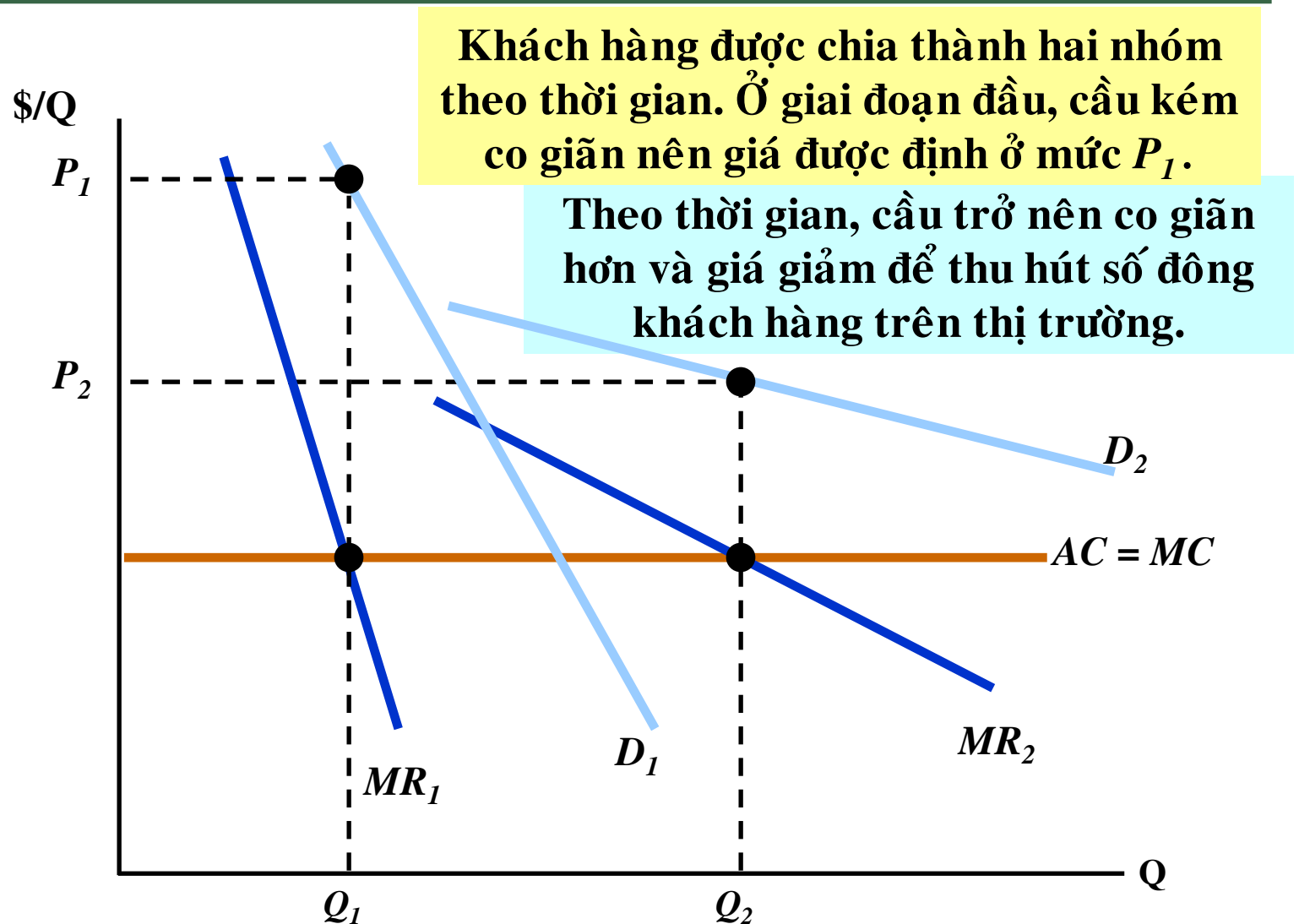
SÁCH

Harry Potter tập 6

Ngày 30/06/05: chỉ có
1000 cuốn được bán
với giá **350.000**
đồng/cuốn

Ngày 15/09/05: **15000**
cuốn được phát hành
với giá **80.000**
đồng/cuốn

Phân biệt giá theo thời điểm

Phân biệt giá theo thời điểm và giá cả lúc cao điểm

Giá cả lúc cao điểm

Cầu một số hàng hóa sẽ tăng cao vào một số thời điểm.

- ✓ Giao thông giờ cao điểm
- ✓ Điện năng - lúc chiều tối vào mùa hè
- ✓ Dịch vụ du lịch vào ngày lễ và cuối tuần

Giá cả lúc cao điểm

